

LIBERTATEA

Abonamentul:

Prețul foii „Libertatea” cu adăusele sale „Foaia Interesantă”, foaia de glume „Bobîrnaci” și broșurile „Spicuri Economice”, e: pe un an 10 cor. pe 1/2 an 5 cor. — **Pentru economi: numai 6 cor. la an!** „Lib.” cu „Foaia Int.” pt. economi 5 cor. pe an. Pentru America 3 dolari; — România 40 Lei.

Foaie națională politică.

o o o

Apare în fiecare JOI.

Inserțiuni:

1 pag. 80 cor., 1/2 pag. 40 cor., 1/4 pag. 20 cor. etc. — La inserate ce se dau de mai multe-ori, să fac reduceri de taxă.

Inserțiunile ca și abonamentele, să plătesc înainte.

== Manuscriptele nu să dau înapoi. ==

Ce așteptări legăm de Anul-Nou?

Toți te întâmpină, Anule-nou, ca pe un inger nevinovat, care vii din lumi bune, senine, sfinte, și toți ochii privesc spre tine rugători, cerându-ți să le aduci... noroc, mult mult noroc, să le sporești binele, să le împușezi răul.

Și apoi cu cât mai multe nădejdi au legat de venirea ta și cu cât mai puține din acelea li-s-au împlinit, cu atât le e desamăgirea mai dureroasă, amarul mai mare...

Noi ce așteptăm dela tine Noule-An?

Noi dela tine nu așteptăm nimic, ci așteptăm totul dela frații noștri Români, — pe care îi rugăm și-i sfătuim, să nu stea cu ochii așintiți spre stele și să aștepte ca acelea să facă minunea de a le ușura soarta, de a le îmbunătăți starea, de a-i întâi în luptele vieții și a neamului și a le aduce, prin minune, biruințe în acele lupte, — ci poarte ei în inimă credința în biruință, în biruința și asupra greului vieții lor ca singuratici, și în a neamului peste tot, — și potrivit acestei credințe, să stăruiască bărbătește în munca lor, atât pentru fericirea proprie, cât și pentru a neamului!

Să nu creadă nici unul dintre noi, că stînd cu mâinile în sîn, ne vom feriți, dar nici acea credință greșită să nu afle sălaş în nici o inimă românească, că doară soarta neamului nostru în acest cap de împărăție, și în acest însemnat colț de lume, — și așa nu s'ar mai putea scoate la cap fericit, că am fi, poate, jertfiți puternicilor zilei, și e numai întrebare de timp, până ei să ne cutropească cu totul!

Nu! E un om ce nu-și vede nici pîn' la vârful nasului acel Român, care așa ar crede!

Din potrivă! Mai mult ca ori-și cînd în drept suntem a simți și a ști, că *popor cu mare viitor suntem noi Români* din acest cap al Împărăției Austro-ungare și din acest colț răsăritean al Europei peste tot!

Ni-au dovedit-o aceasta în chip răsunător tocmai împlinirile din urmă ale anului ce încheiem!

Atîrnă numai dela noi ca să grăbim apropierea zilelor ce au să aducă prăbușirea stratului de stări nedrepte ce se întinde încă peste

noi. Iar aceasta o putem face numai prin muncă știutoare de sine, privitoare spre aceeași țintă: *întărirea puterii și vazei acestui neam*, prin întărirea lui în toate privințele și prin aducerea lui la aceea, ca să țină România cu Român ca zidul la olaltă!

Acestea le așteptăm noi, Anule-nou, nu dela tine, dela-o închipuire omenească, ci dela frații noștri români, de sus și de jos, dela mari și dela mici, dela bătrîni și dela lîneri, dela domni și dela țărani!

Și atunci să fiți siguri, că anul ce ne vine, ne va fi aceea ce noi tuturor fraților noștri li-o dorim, un:

An-Nou fericit!

Cultura — o primejdie?

În ochii guvernului Lukács-Tisza, cultura nu e un lucru îmbucurător, ci de care să sparie politica lor!

Ziarul „Magyarország” din Pesta, scoate la iveală următoarele date care oglindesc viu felul de gîndire și sînjirea de care e călăuzit guvernul lui Tisza (cu moima zisă Lukács pusă ca figură în fruntea ministrilor), față cu locuitorii țării:

În cancelăriile din ministeriu s'au făcut fel i fel de socoteli, întemeiate pe datele adunate la numărarea din 1910 a populațiunii, și anume, pîntre altele s'a căutat cît de mulți alegători ar fi în țară, dacă s'ar da drept la toți acei cari știu ceti și scrie fiind în vîrstă dela 24 ani pînă la 30? (Că după legea veche vîrstă de 24 ani e hotărîtoare). Și cîți printre cei trecuți de 30 de ani?

Și au arătat numărătorii, că între bărbajii de 24—30 ani, 82 la sută știu ceti și scrie. Iar dintre cei trecuți de 30 ani, știu ceti și scrie numai 68 la sută.

Și și-au făcut Tisza și orlăcii sîcoteala, că de dau ei drept de vot după cetil și scris celor trecuți de 24 ani, apoi prea mulți inși a-jung a fi luați în lista de alegători și dacă-s mulți, nu-i poți purta de nas așa ușor prin deregătorii tăi, ca și atunci cînd sînt mai pușini. Și atunci s'au hotărît acești dușmani ai mulțimii cetățenilor, ca să urce vîrsta care dă drept de vot dela

24 la 30 ani! Ca prin asta să împingă napoi pe două sute de mii de cetățeni, cari alfel, după știința lor, ar ajunge la 24 ani și ei între alegători!

Care va să zică, — cum drept spune gazeta maghiară, — cultura, învățătura, știința de carte, în loc să bucure pe stăpînitorii zilei, îi sparie și-i face să iee prin lege măsuri prin cari să se apere contra culturei lor!

Iaca cel mai luminos atestat despre gîndurile de care au fost călăuziți făuritorii legii celei nouă de vot, — mîncă-și-i-ar fripi acei cari li-au dat puterea în mână votînd cu deputații lor!

Din România.

7 și 1/2 milioane locuitori!

Acum s'a publicat încheierea socotelilor numărătoare de popor ce s'a făcut în România la începutul anului 1912.

Socotelile arată: că România a ajuns a avea *șapte și jumătate milioane de locuitori!* Adecă un spor de *un milion* față de cît avea în anul 1899.

E însemnat și sporul orașelor, — dar mai presus de toate al orașului București, capitala Țării (orașul cu scaunul domnesc), care în 1899 avea încă numai 210.000 locuitori, și azi, după 12 ani, are deja 350.000! Un spor foarte însemnat acesta!

Un nou Principe: Mircea!

Vineri în săptămîna trecută Princesa Maria a României a dat naștere unui nou Prințisor român. Cu zile nainte s'au luat toate măsurile de lipsă în vederea împlinirii fericite ce să aștepta.

Indată ce a fost nașterea cu pace a Prințului, capitala a fost vestită despre asta prin tragerea alor 101 bubuituri de tun date ca semne de bucurie, dela arsenalul armatei! Marea mulțime a cetățenilor nu avea știre despre tot lucrul și la început s'au spăriat auzînd așa în zi de rînd bubuiturile tunurilor. În zilele astea războinice cîți nu să gîndiră că asta-i te miri ce minune căzută asupra capitalei lor? Indată însă să lăși știrea că ce însemnă vestirea tunurilor și tot orașul se umplu de veselie, că al treilea Prințisor a fost dăruit țării

pe lîngă cele 3 prințese ce le era Țara.

A sosit la palatul „Cotroceni” unde locuiesc Prinții, M. Sa Regina și Regele, bucurîndu-se de sărbarea familiară a Principilor Moștenitori de tron. — Ministri venind și ei să aducă fericirile lor Moștenitorului, au încheiat și protocolul de lipsă despre naștere, care a fost sigilat (pecetluit) de ministrul de justiție cu sigilul statului. Fericitul tată Principele Ferdinand, a dat la protocol noului născut numele istoric de *Mircea!*

După împlinirea acestor formalități, M. S. Regele, Regina și ministri, au fost postîți de Principele Ferdinand la un păhar de șampanie în sănătatea noului născut.

Spiru Haret.

Partidul liberal din România a perdut săptămîna trecută, naintea sărbătorilor, pe unul din fruntașii sei, pe Spiru Haret, fost în reșeșite rînduri ministru, mai ales ministru peste trebile bisericesti și școlare ale țării, pus adecă la locul chemat a îngrijii de cultura țării, de bunăstarea ei sufletească! Și mult a făcut acest om, pentru ridicarea culturei poporului și a țării peste tot, în timpul acela. Vrednicia lui a fost scoasă la iveală în chip bălător la ochi acum la moartea lui. Chiar și foile partidului contrar (al conzervatorilor aflători acum la putere), își închină steagul peste groapa lui, ca peste mormântul ce închide pe un foarte preșios bărbat al țării.

Ziarul „Seara” (foaie de-a guvernului conservator, așadar de partid contrar) scrie în numărul de Marți (ajunul Crăciunului):

Virtutea lui Haret.

Cînd suntem în sărbătorile ce ne amintesc de nașterea lui Isus Christos, e firesc să ne gîndim la virtuți.

A avut Haret o mare virtute: a trăit 40 ani în partidul liberal, a făcut politică, a fost de mai multe-ori ministru — și totuși nu s'a îmbogățit!

Haret a trăit într'o casă modestă, aproape de marginea Bucureștilor, iar la Valea Călugărească avea o vie. Atît.

A întrebuițat pentru biserică și școli zeci de milioane de-ale statului, — dar le-a întrebuițat fără să-i rămînă lui altceva, decît mulțumirea omului care face bine pentru cei mulți!

A participat la consilii de ministri și la ședințe de comitete executive în cari se puneau la cale afaceri mari, întreprinderi vaste, unde era rost de

Un patriot care pizmuește 'și votul — slujilor!

Dacă Tisza și Lukács s'au arătat păgini față de mulțimea de muncitori de tot felul, lipsindu-o de vot prin legea cea nouă ce au pus-o pe masa dielei, — apoi gazeta ungurească „Budapesti Hirlap” prin rostul unui cetitor al său, îi pare că și atât cit a făcut Tisza, prea mult a făcut! Iaca cum:

Tisza-Lukács spun, că dacă cineva a stat ca deregător, ca lucrător mai de frunte ori servitor, cinci ani la un stăpin, atunci asta îl îndreptățește la vot, ca și cum ar avea și el atestat de clasa 6-a populară... Tisza a făcut-o asta din viclenie. Stăpini cari țin servitori ori lucrători cîte cinci ani de zile, sunt numai curțile mai mari, moșiile mai întinse nemeșesti, a căror proprietari de regulă țin cu puterea! Aceia le dă, vezi, dreptul de a-și duce și lucrătorii lor cei mai credincioși, (cari stau de vreme îndelungată în curtea lor), la vot. Că știe el bine, că aceea nu vor vota contra stăpînului, ci vor merge pe-o strună cu el. Tisza la asta s'a gândit.

Gazeta din vorbă însă scrie, că asta n'are înțeles, căci acel deregător ori servitor ori lucrător, nu poate avea voință liberă, deci nu poate vota după inima sa liberă, și de l'ar împinge inima spre alt partid decît cel al domnului său, își primejduește pînea, domnul o să-l dea afară din curte, — mai bine dară să nu-i dai vot!

Noi așa vedem că sunt vremile, că domni au lipsă de lucrătorii lor, mai mare ca lucrătorii de stăpîni. Așa că pentru votul lui dat la alt partid, rar stăpin o să-și lapede lucrătorul bun și credincios care stă la el în curte peste cinci ani de zile! E dar o prostie acest cuvînt. Și adevărul rămîne acela, că cei dela gazeta ungurească, pizmuesc chiar și dreptul de vot dat acestor oameni, — de teamă că, știindu-și însemnătatea, vor merge și ei după inima lor și nu după porunca „stăpînului”!

Din America.

America-de-Nord, liberă de 100 ani!

Statele-Unite ale Americii-de-Nord sunt și ele fătul muncii mari a Angliei pe globul pămîntului. Anglia a întemeiat viața în America-de-Nord, oamenii ei au mers acolo și, în locurile pustii și sterpe, au sădit ghinzile vieții engleze și au început a forma orașe și sate și țărișoare, cari, sub lumina culturii mari engleze, au înflorit repede și s'au trezit după un veac, fără însemnate, puternice, spre cari aleargă lume de pe lume, ca să se așeze în ele, să se fericească în ele. Dar domnia peste aceste țări ale Americii-de-Nord o avea Anglia. Pe la anii 1800 (nainte cu o sută de ani) coloniile engleze din America, să simțeau deja așa de tari, viața în inimile lor bătea așa de plin, de puternic, încît ele începură a dori să se cirmuiască de sine, fără amestecul țării-mame, a Angliei! Să ridica copilul asu-

ra părintelui, cerîndu-și libertate de conducere! Și fiindcă Anglia nu s'a învoit la asta cu una cu două, — s'a iscal războiu între ele, un războiu cumplit și puternic, care s'a sfîrșit cu aceea, că — a biruit copilul pe părinte, fiica a învins pe mama sa, și și-a zmul libertatea!

La 1814. s'a încheiat în urmă pace între țara-mamă Anglia și fiica sa ajunsă nealirnătoare sub titlul de Statele-Unite ale Americii-de-Nord, — și de atunci Anglia nu mai are înfrîmire asupra acelor state, ci ele să conduc de sine, zburînd pe calea înălțării în chip uimitor.

Acel care a fost sufletul mișcării de liberare a Statelor-Unite, a fost marele lor bărbat Georg Washington, care a dat parola zilei zicînd: America a Americilor!, și pentru această parolă, pentru această jîntă, a însuflețit toată America, de dete războiul de liberare contra țării mame.

Acum America să pregătește să sârbeze în anul anul viitor 1914, cu mari părâzi împlinirea a o sută de ani decînd s'a peleriniat pacea între Statele Unite libere și între întemeetoria și stăpîna lor de pînă atunci, Anglia, decînd adecă acele state duc viață cu totul liberă.

Iar țara-mamă, Anglia, nu vrea să se arate supărată din acest privilegiu, pentru acest iubileu care aduce aminte de o mare înfrîngere a ei, — ci dimpotrivă, ea însăși vrea să iee parte la bucuria Statelor libere, cari, deși libere de ea, sunt totuși o glorie a culturii și a muncii națiunii engleze!, — și ca semn de această prețuire, va ridica în fața palatului dietei engleze din Londra: *statua eroului Washington*, cel care a condus lupta de liberare a Americii și a ieșit biruitor față de ea, de Anglia!

Iată un fapt, un semn, pe care numai o națiune aievea mare și cultă îl poate face față de războitorul său de ieri.

Sălbătăciile unui războiu.

În vreme de războiu să face multă nedreptate poporului care locuiește în ținuturile în care se poartă războiul. Să ia dela oameni cu puterea nutreț, vite, mîncare, strae; sunt siliți a face armatei slujbe adesea urîte și foarte grele, fără vre-o plată; să fac păcate față de locuitori și familiile lor. De-acestea să întîmplă chiar și atunci cînd lupta să dă între două popoare culte, cari altfel nu să urască de moarte, numai conducătorii lor politici au avut lipsă de războiu, cmu fu de pildă războiul dintre Franța și Germania, etc. Cînd înse po-

poarele ce să războesc, să urască unul pe altul cu ură veche și adîncă, clocolitoare, și mai sunt și lipsite de o cultură mai înaltă, — apoi nedreptățile ce le fac pe unde trec pe pămînt dușman, să prefacă în fapte de sălbateci, de hoji de drum!

Așa s'a întîmplat în decursul războiului acestuia mai nou din Balcani, unde cele patru neamuri creștine sufăr de sute și sute de ani apăsarea și jaful și nedreptatea păgînului turc, și sufletele lor de sute de ani clocotesc de dorul de răzbunare! Cînd acum odată au ajuns ele de-asupra, — apoi răzbunarea ce și-o iau asupra apăsătorilor lor de ieri, e de o cruzime îngrozitoare! Și de s'ar săvirși aceste cruzimi numai față de Turci, ca apăsători ai creștinilor, încă ai mai înțelege-o, dar ele să săvirșesc și față de alte popoare de pe același pămînt, față de Albanezi, față de Români (Cuțovlahii din Macedonia) etc. Arătăm mai jos cîteva din datele ce au sosit la consulatul turcesc din Budapesta, de unde le-a aflat o foaie din Pesta.

1. Din ale Sîrbilor isprăvuri. Sîrbii, vecini cu Albanezii, trăsesc, știi, ca vecinii. Mai ales urăsc pe Albanezi, pentru că aceștia au luat, mulți, religia turcescă și, deși făceau adesea revoluții contra stăpînirii turcești, totuși cînd era vorba de Turci și Sîrbi, ei îi neau mai bucurosi cu Turcii și să întorceau contra Sîrbilor. De aceea Sîrbii, biruitori în acest războiu asupra armatelor turcești, au intrat și în Albania (cap turcesc de țară) și-apoi aci s'au purtat față de Albanezi cu aceeași ură și cruzime, ca față de Turcii înșiși. Să spun lucruri grozave despre ce făceau și mai fac. Ci-că Albanii prinși în războiu, ca mi-te spriginitori ai Turcilor, nu mai aveau soartea prinsonerilor de războiu, soartea hotărîită prin contractele dintre state, (că adecă prinsonerii au să fie cruțați, hrăniți, îngrijiți, și după încheierea păcii dați înapoi țării lor), — ci după ce îi prindeau săreau la ei și cu o ură grozavă îi supuneau la cele mai blăstămate chinuri, bătîndu-i, legîndu-i, izbindu-i cu patul puștii în obraz, ba chiar îngropîndu-i de vii! Căci, zic Sîrbii, viața Albaneză trebuie stîrpită de pe fața pămîntului, (că le stă lor în cale în ajungerea la mare)! Ci-că armatele sîrbești porneau în Albania adevărate măcelăriri de poporațiune: încungiurau sate întregi și omorau pe toți locuitorii din ele! Viceconsulul austriac din Mitrovița, Ladislau Thaly, spune că a văzut el cu ochii lui sute și sute de trupuri moarte albaneze plutind pe rîu, duse de apă, ca cum duce lemne lăsate la plutit, — erau albanezi uciși de Sîrbi, aruncați în rîul lăr afară de armată, s'au ridicat bande de Sîrbi, cari cutreeră satele și orașele ca la vînaătoare, și pe unde numai prind albanezi ori turci, îi omoară fără milă, ca

cum ar pușca vulpi ori ceva animale date pradă vînatului lor!

2. Bulgarii nu să lasă nici ei mai pe jos. Căci și în peptul lor clocole de veacuri ura și dorul de răzbunare. Iar cultura care îndulcește moravurile, e cam puțintică și pe la ei. Ba la ei ura să mai amestecă și cu o socoteală politică! Ei voesc ca repede-repede să fie viața lor cea mai număroasă în hotarele cucerite dela Turci, ca de pildă în viațelul (comitatul) Salonului, unde azi Turcii sunt încă număroși, încît pe alocurea sunt ei mai mulți decît celelalte popoare. Aci Bulgarii fac judecată scurtă. Iși zic: Fiindcă altfel nu putem face să fie ai noștri mai număroși: stîrpim pe Turci, ca cum tai iarba cu coasa! Și privilegiu de a-i omori fără să se bage lucrul în samă, ca acum, în zilele de războiu, nu mai ai! — Și de aceea ci-că s'au dat la stîrpire de Turci în chip îngrozitor: În viațelul Salonului au potopit peste jumătate din Turcii cîți erau acolo, anume vre-o cinci sute de mii! Ci-că s pline riurile mari de trupuri moarte, aruncate pe ape! Acei Turci cari volau să scape cu viața, trebuiau să treacă la religia creștină și să se facă Bulgari! Așa își scăpau viața, — ceea-ce mulți au și făcut-o, vîzînd că de puterea și domnia lor și așa e gata, și la frații lor la Targrad încă n'au ce căuta, că aceia încă abia pot trăi ei. — În cercurile Radovichta și Avrahtisar, n'au mai lăsat cu viața nici un turc! Și pe bătrîni și pe copii îi omoară! Numai femeile tinere și fete le iau cu ei și le duc la locuri necunoscute. În ținutul Seres, cîteva mii de femei și copii își căutase mîntuirea în bisericile turcești. Bulgarii au încuiat pe ele bisericile și le-au dat foc! Acolo au ars de vii ori s'au înecat în fum peste trei mii de femei tinere și copii. Afară de aceea e lumea hoșilor acum pe-acolo. Cei ce să dau pe partea Bulgarilor, și-i conduc la Turci mai bogați, pe aceia îi omoară și banii lor îi iau toți, — așa că după războiu acești tîlhari vor fi cei mai bogați oameni ai ținutului!

3. Grecii apoi întrec în mișeliile lor și pe Sîrbi și pe Bulgarii. Dar ei au ceva ce-i deosebește de aceia: că ei pun ferul roșu în întîia linie pe Jidani! În Saloniki au intrat în biserică jidovească și toate lucrurile de slujbă a popilor jidovești le-au zvîrlit pe jos prin biserică și pe afară, și ce a fost de pi..., au luat cu ei să vîndă (le vînd tot la Jidani, cari le rascumpără cu preț îndoit, ca lucruri sfinte pentru ei!). Apoi intrînd prin casele lor, îi silesc cu amenințare de moarte să le dea banii. Pe soldații turci prinși de ei, îi chinuesc și îi batjocoresc și-i flămînzesc, — și tot așa fac cu familiile turcești și mai ales jidovești: ce le cad în mîni. Viața unui turc și a unui Jidan, nu numără cît una.

Dela
„Cassa de păstrare« (Reuniune)
în Săliște.

„Cassa de păstrare“ (Reuniune) în Săliște primește depuneri dela

Cor. 2000, cu 5% iar dela „5000, cu 5 1/2%.

Darea o plătește institutul.
(Nr) 3-10 Direcțiunea.

Convocare.

P. T. membrii ai „Reuniunii de înmormintare“ din Cincul mare, sunt rugați a participa la adunarea generală ordinară, ce se va ține în 26 Ianuarie a. c. st. n., la 1 oră p. m. în localul școlii gr.-ort. rom. cu următorul

PROGRAM:

1. Parastas în memoria membrilor răposați în decursul anului 1912
2. Cuvânt de deschidere.
3. Raportul secretarului.
4. Citirea rațiocinului și estradarea absolutului pe a. 1912.
5. Alegerea unui birou și comitet pe un nou perioadă de 3 ani.
6. Eventuale propuneri.

Cincul-mare, în 9 Ian. 1913.

George Conta m. p.,
prezident. Nicolae Hetcă m. p.,
secretar.

Nr. 157-1913.

Anunț de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de spese, aprobate de Preaveneratul Conzistor archidiezezan Nr. 11835/011 Epitrop. prin aceasta să publică licitațiune minuendă, pentru a să da în întreprindere edificarea bisericii gr.-ort. rom. din Călnic (Kelnik), protopopiatul Sebeșului, Comitatul Szeben (Sibiu).

Licitațiunea să va ține la 13/26 Ianuarie 1913, în edificiul școlii din Călnic la 11 ore a. m.

Prețul strigării este de 30.500 (Treizeci și nouă mii și cinci sute) coroane, după care sumă licitanții au a depune un vadiu de 10% în bani gata ori în hrtii de valoare.

Întreg materialul este dater a-l da interprenorul.

Oferte închise, prevăzute cu vadiul corespunzător și cu declarația, că oferentul cunoaște condițiunile și să supune lor, sunt a să depune până la începerea licitațiunii la mâna prezidentului comitetului parochial.

Comitetul parochial își rezervă dreptul de a da în întreprindere edificarea bisericii aceluia dintre minusoferenți, în care va avea mai multă încredere.

Planul, preliminarul și con-

AVIZ!

„ARDELEANA“, institut de credit în Orăștie solvește pentru depunerile cu anunț mai scurt 5%, pentru depunerile cu anunț mai lung 5 1/2%, iar pentru depunerile corporațiunilor compută 6%.

Diracțiunea.

dițiunile de licitațiune, să pot vedea la oficiul parochial din loc, de unde cei interesați pot afla orice informațiuni.

Licitanții pot fi numai persoane cualificate și probate în această meserie.

Licitanții n'au drept a pretinde diurne și spese de călătorie, nimic peste suma ce să va acorda.

Călnic, din ședința comitetului parochial ținută la 26 Novembre st. v. 1912.

Ioan Dușe m. p. G. Botoroagă m p.
preot-prezident. notar.
Epitropla parochială:
G. Bona m. p. Iacob Ghișoiu 178 m. p.
vidi: Sergiu Medean m p.
protopresbiter.

Căsătorie.

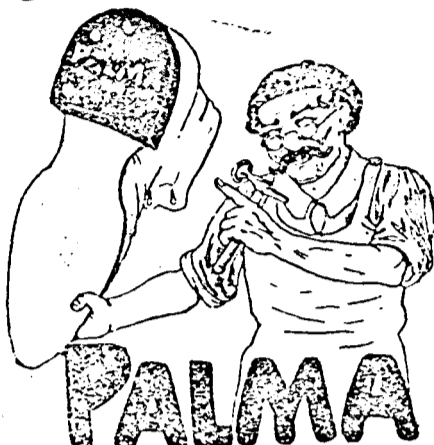
Un sodal de comerciant cu o moșie de cca 8—10 mii, prin calea aceasta caută o tinără cu 15—20 mii coroane de soție.

Reflectanta este rugată a trimite epistola și poza la Adm. Libertatea cu semnul »Tiner com.«, de unde să vor trimite respectivului. 2-3

**= OROLOGIU CU LANȚ =
1 cu numai 1 cor. 90 fil.**

Cumpărind cantități mari de oroloage, trimite casa de export subscrisă: un orologiu splendid aurit de precisiune Anker, 36 ore, cu lanț frumos, pentru numai 1 cor. 90 fil. și garanță în scris pe 3 ani.
Expedare cu ramburs prin:
Casa export de orel S. S. Jungwirth
1-1 Krakau, (Austria).
NB. Ce nu place, banii napoi.

Cele mai bune călcii de gumii sunt călciiile:

(538) 29-0

Contra tusei, răgușelei și catarului, au cel mai bun efect
Bomboanele-Pemete
alui Réthy.

La cumpărare fiți atenți și cereți anume bomboane Réthy, căci să dau multe imitațiuni de nici un folos.

1 cutie (șatulă) e cu 60 fil.;
cutie mare 1 cor,
Cumpără numai „Bomboane-Pemete“ de alui Réthy.
I. — 12 (765)

Pentru întrebări și răspunsuri oricine are să trimită o marcă postală!

CEL MAI NOU ȘI MAI BUN LEAC!

Cine vrea să se vindece și să scape de orice rane, bube, dureri și tot felul de rele și năcuzuri de pe trup să trimită după:

„LEACUL MINUNAT-VINDECĂTOR“

Acest Leac are mare efect asupra bolilor de: ulme, buboale, cocitură, gilci, sugel, bubăvină, pete, ochi-de-găină, umilături, ulcioare, ariciu, râla-neagră, cocoare, broasca nigel, râla-albă, păducel, arsuri, opărituri, scrofula, orbal, apol la orice tăieturi, la dureri de cap, de mâni de picioare, de buze de limbă, de grumazi, de spate, de pantece, precum și vinețea devenită din căzut s'au din bătut, și la tot felul de ulfături, rane, și bube urite de pe trup.

Leacul folosit vindecă orice boale de acestea. Dacă morbul (boala) e mai veche coace fără nici o durere spargind rana și trăgind puroiul (coptura rămânind omul sănătos. Vindecă chiar și morburile secrete învechite, Leacul e folosit și pentru animalele domestice rănite, de aceea e bine ca la nici un om să nu lipsească din casă acest Leac pentru cazuri de îmbolnăviri. Leacul acesta se poate păstra dela 1—5 ani fără a se strică, avind un miros plăcut, fiind combinat (făcut) din mai multe părți alese curate și nepericuloase.

Leacul acesta nu se află de vânzare în nici o farmacie (apotecă), că să poate căpăta numai direct la mine. Lămuriri (sfatură) cum trebuie folosit Leacul să dau la cumpărare. Oricare om trimițind după acest Leac dater a mi scrie că ce boală are și de cât timp suferă dureri, și fostă în spitale? La oricare comandă Leacul se perfecționează în urma comandel primite făcându-se oricul proaspăt trimițându-se imediat la adresa cerută. Cu cât trimis mai mulți oameni la un loc pe o adresă venindule laacul într'un pachet, cu atât îl primesc mai ieftin. Ca să poată trimite oricine după „Leacul-minunat-vindecător“ îl dau cu următorul preț:

„Leac-minunat-vindecător“ (o rudă de 10 cm lungă costă 5 coroane. Două rudi 7 coroane. Celorca cumpără dela 10 rudi în sus, primesc ruda cu 5 coroane. Cine comandă dela 15 rudi în sus, primește ruda numai cu 1 cor. 50 fil. — Colorce trimis banii înainte, li-se trimite pachetul franco (platit).

1-1 (67)

Adresați-vă cu încredere la:
Romul Budoiu-Deleanu
în Șimleu (Szilágyosomlyó)
(Mikszáth K. u. 17 sz.)

Dați adresa corect: numele, caracterul, locuința, posta ultimă și comitatul!

MED. UNIV.
Dr. Corneliu Dărămuș
specialist în boale de femei și specialist în morhuri de dinți.

Alba-Iulia, piață
ordinează dela 8—10 pentru boala de femei, dela 2—5 pentru morhuri de dinți. (737) 9-20

Cea mai veche și cea mai distinsă
marcă:
Grof Keglevich St. sso
COGNAC
(772) Budafok. 5-6
Cel mai sigur leac contra
INFLUENZEI
și contra morburilor mollpsitoare

VINURI
vechi și noi — de vindut!

Adresați-Vă cu toată încrederea la proprietarul de vii din Șiria, (Világos), **PETRU BENEÀ**, căoi Vă trimite numai vinuri bune, urate și pe lângă prețurile cele mai moderate.

Vinuri vechi: Vin alb 76 fil.,
Rizling 82 fil.,

Roșu 1 cor.
Siller 78 fil.
Carbenet 1 cor. 10 fileri.

Vinuri noi: 64—66 fileri.

Rachie de trevere (comină) K 1-80
Rachie de comină, specialit. „2-20
Rachie de drojdii 2 cor. 40 fileri.
Prețurile sunt semnate după litru, în fileri. Vinurile și rachie să expedează sub îngrijirea proprie, dela 30 litri în sus, ou rambursă. Vase împrumutes pe timp de 2 luni. Pentru calitatea vinului garantez.

PETRU BENEÀ,
proprietar de vii.

(674) Világos, (Arad m.) 18-18

Preț ieftin vindecare sigură!

Comandele se trimis și cu rambursă!

„CUGIEREANA“
INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN CUGIR

CONVOCARE

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „CUGIEREANA“, sunt invitați la a

XI-a adunare generală ordinară,

ce să va țină la 23 Februarie st. n. a. c., la 10 ore a. m., în localul institutului.

OBIECTELE:

1. Exmiterea unei comisiuni de 3 membri pentru constatarea membrilor prezenți și a plenipotențelor.
2. Raportul direcțiunii despre starea întreprinderii și rezultatul gestiunii anului 1912 precum și raportul comitetului de supraveghere.
3. Deciziunea asupra contului anual pe baza raportului comitetului de supraveghere; darea absolutului și deciziune asupra împărțirii profitului curat.

4. Alegerea alor 4 membri în direcțiune, pe un period de 3 ani.
5. Alegerea comitetului de supraveghere pe un nou period de 2 ani.
6. Alegerea a 2 membri pentru verificarea procesului verbal.

În lipsa membrilor receruși, adunarea, în sensul §. 14, să va țină în 2 Martie n. a. c., la locul și timpul indicat.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunare prin plenipotențiali, sunt rugați a-și depune documentele de plenipotență la cassa institutului, cel mult până în 22 Febr. respective 1 Mart. st. n. 1913.

Cugir, la 5 Ianuarie 1913.

Constantin Olariu,
președinte.

Procopiu Herlea,
dir.-exec.

Active. — Vagyon.

Contul Bilanțului. — Mérleg-számla.

Pasive. — Teher.

	K	f.		K	f.
Cassa în număr Kézpénz	4077	85	Capital social, 500 acții à 100 cor. Részvénytőke 500 drb. 100 K. részv.	100000	—
Cambii escomptate Leszámitolt váltók	383558	—	Fond de rezervă Tartalékalap	46200	—
Cambii cu acop. hipot. Váltók Jelzálogfedezettel	67897	—	Fond special de rezervă Külön tartalékalap	7350	—
Împrumuturi hipotecare Jelzálog-kölcsön	2874	50	Fond de clădire Építésialap	4660	—
Împrumuturi pe obligațiuni Kötvény-kölcsön	6393	70	Fond de penziuni Nyugdíjalap	1610	—
Diverse conturi debitoare Különféle adósok számla	307	25	Depuneri spre fructificare Takarék betétek	212194	79
Cont Curent Folyó számla	23603	—	Reescompt Visszleszámitolt váltók	92445	—
Acții Részvények	1000	—	Interese anticipate Átmeneti kamatok	10066	—
Mobilier Felszerelés	500	—	Creditori Hitelezők	338	30
			Profit curat — Tiszta nyereség	15147	21
	490011	30		490011	30

Eșite. — Kiadások. Contul Profitului și al Perderilor. — Nyereség- és veszteség-számla. Intrate. — Bevételek.

	K	f.		K	f.
Interese de depuneri — Betéti kamatok	10969	10	Interese Escompt Leszámitolási kamatok	39839	29
Interese de reescompt Visszleszámitolási kamatok	7580	58	Interese camb. cu acop. hip. Jelzáloggal fed. vált. kamat.	4600	77
Interese fondului de rezervă Tartalékalap kamatok	2855	12	Interese hipotecare Jelzálogi kamatok	224	92
Salare — Fizetések	4981	96	Interese Obligațiuni Kötvény kamatok	32	74
Chirie — Lakbér	400	—	Diverse Különféle	3383	—
Spese diverse — Különféle kiadások	1503	98			
Contribuțiune — Adó	3405	09			
Contrib. 10% inter. dep. Betétek utáni adó 10%	1096	94			
Amort. mobilier. — Felszerelési törlesztés	100	—			
Competință de timbru — Bélyeg illeték.	40	74			
Profit curat — Tiszta nyereség	15147	21			
	48080	72		48080	72

Cugir, la 31 Decembrie 1912.

Procopiu Herlea m. p.,
director executiv.

George Băluțiu m. p.,
contabil.

DIRECȚIUNEA — AZ IGAZGATÓSÁG:

C. Olariu m. p., I. Dreghiciu m. p., I. Băluțiu m. p., T. Lupea m. p., I. Lupuțiu m. p., N. Olariu m. p., Av. Oltean m. p., I. Herlea lui N. m. p., I. Stănescu m. p.,
președinte.

Subsemnatul comitet de supraveghere am examinat contul prezent și l-am aflat în deplină regulă și în conzonanță cu registrele institutului. Alolirt felügyelőbizottság ezen számlát megvizsgálta és összehasonlítván azt a szövetkezet könyveivel, helyesnek és megegyezőnek találta.

Cugir, la 4 Ianuarie 1913.

Simion Oltean m. p.,

Teodor Crișan m. p., președinte.

Ioan Drăgan m. p.